

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 14. oktobrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Daiga Rezevska un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 186/2020),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Latvijas Sodū izpildes kodeksa (turpmāk – Kodekss) 50.³ panta ceturto daļu un 50.⁴ pantu (turpmāk arī – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. pantam;

1.2. atlīdzināt nodarīto nemantisko kaitējumu 10 000 *euro* apmērā.

2. Kodeksa 50.³ panta ceturrtā daļa noteic, ka, lemjot par notiesātā virzību soda progresīvās izpildes ietvaros, atbilstoši šajā kodeksā noteiktajam izvērtē, vai ir pagājis viens gads pēc soda – ievietošana soda vai disciplinārajā izolatorā – piemērošanas par soda izciešanas režīma pārkāpumu vai pagājuši seši mēneši pēc cita šajā kodeksā noteiktā soda piemērošanas par soda izciešanas režīma pārkāpumu vai notiesātajam ir piemērots šā kodeksa 68. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktais pamudinājums un notiesātais atzīstams par nesodītu.

Savukārt Kodeksa 50.⁴ pants nosaka soda izpildes režīmu slēgtajos cietumos, – citstarp, ka slēgtajā cietumā sodu izcieš ar brīvības atņemšanu notiesātie vīrieši par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic: izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā, lūdzot izvērtēt Kodeksa 50.⁴ panta atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām (ieteikums Nr. 27/2020). Izskatot minēto pieteikumu, Satversmes tiesas 4. kolēģija 2020. gada 5. martā pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 4. punkta prasībām (turpmāk – kolēģijas 2020. gada 5. marta lēmums).

Līdz ar to kolēģijai ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš izvērtēto pieteikumu.

5. Kolēģijas 2020. gada 5. marta lēmumā tika konstatēts, ka pieteikums Nr. 27/2020 iesniegts par jau izspriestu prasījumu. Proti, Satversmes tiesa 2019. gada 7. novembra spriedumā lietā Nr. 2018-25-01 „Par Latvijas Soduzpildes kodeksa 50.⁴ panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. pantam” (turpmāk – lieta Nr. 2018-25-01) atsevišķi aplūkoja notiesātajiem vīriešiem un sievietēm noteikto tiesību un ierobežojumu apjoma atšķirības, kas saistītas arī ar notiesāto atrašanos atšķirīgās brīvības atņemšanas iestādēs un soda izciešanas

režimos. Satversmes tiesas kolēģija atzina, ka Satversmes tiesas secinājumi attiecas arī uz Pieteikuma iesniedzēja situāciju, līdz ar to nav pamata domāt, ka Pieteikuma iesniedzēja gadījums pēc būtības atšķirtos no lietā Nr. 2018-25-01 izvērtētā regulējuma. Turklāt Pieteikuma iesniedzējs nebija norādījis uz tādiem būtiskiem jauniem apstākļiem, kuru dēļ Satversmes tiesai būtu vēlreiz jāvērtē Kodeksa 50.⁴ panta atbilstība Satversmes 91. pantam (*sk. kolēģijas 2020. gada 5. marta lēmuma 6.2. punktu*).

Izskatāmais pieteikums papildināts ar jaunu prasījumu vērtēt Kodeksa 50.³ panta ceturtās daļas atbilstību Satversmes 91. pantam, kā arī Pieteikuma iesniedzējs vairs nelūdz vērtēt Kodeksa 50.⁴ panta atbilstību Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 14. pantam. Pieteikuma iesniedzējs izskatāmajā pieteikumā lūdz arī atlīdzināt nodarīto nemantisko kaitējumu 10 000 *euro* apmērā, kamēr pieteikumā Nr. 27/2020 tika lūgts atlīdzināt nemantisko kaitējumu 18 000 *euro* apmērā. Vienlaikus izskatāmais pieteikums ir papildināts ar norādi un dokumentiem, kas apliecina Pieteikuma iesniedzēja vēršanos Ieslodzījuma vietu pārvaldē un administratīvajā tiesā, kur pēc būtības lūdz viņa pārvietošanu no slēgta cietuma zemākās soda izciešanas režīma pakāpes uz slēgta cietuma augstāko soda izciešanas režīma pakāpi. Pieteikuma iesniedzējs arī norādījis uz Kodeksa 50.⁴ pantā ietverto tiesību, pienākumu un ierobežojumu apjomu notiesātajiem vīriešiem, kas izcieš brīvības atņemšanas sodu slēgtajā cietumā. Tāpat izskatāmajā pieteikumā vispārīgi norādījis, ka apstrīdētās normas rada diskriminējošu attieksmi soda izciešanas režīma mīkstināšanas nosacījumos attiecībā uz personām, kas notiesātas ar brīvības atņemšanu uz mūžu.

Lai arī izskatāmajā pieteikumā ir izmaiņas, tās nemaina pieteikumu pēc būtības. Proti, Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības joprojām apstrīd Kodeksa regulējumu par to, ka slēgtajā cietumā sodu izcieš ar brīvības atņemšanu notiesātie vīrieši par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, savukārt ar brīvības atņemšanu notiesātās sievietes par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu sodu izcieš daļēji slēgtajā cietumā, attiecīgi atšķiras minēto personu tiesību un pienākumu apjoms brīvības atņemšanas vietā. Šāds prasījums ir izspriests Satversmes tiesas lietā Nr. 2018-25-01. Savukārt iepriekšējo argumentu izvēršana un pieteikuma formāla papildināšana ar jaunu apstrīdēto normu konkrētajā gadījumā nenovērš trūkumus, uz kuriem 2020. gada 5. marta lēmumā jau iepriekš norādījusi kolēģija. Tādējādi arī pieteikuma papildināšana ar formālu norādi par Kodeksa 50.³ panta ceturtās daļas neatbilstību Satversmes 91. pantam nav uzskatāma par pieteikuma juridiskā pamatojuma izmaiņām pēc būtības.

Satversmes tiesas kolēģija atkārtoti vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību uz to, ka saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. pantu Satversmes tiesai nav piekritīgs prasījums par atlīdzinājuma piešķiršanu Pieteikuma iesniedzējam.

Līdz ar to izskatāmajā pieteikumā faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru jau lēmusi kolēģija.

6. Pieteikuma iesniedzējs lūdz nosūtīt viņam pieteikumam pievienotos dokumentus, jo tie esot attiecīgo dokumentu oriģināli.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs atrodas brīvības atņemšanas iestādē. Tādējādi viņam var būt objektīvas grūtības sagatavot dokumentu atvasinājumus. Ņemot vērā minēto un ievērojot labas pārvaldības principu, glabāšanai Satversmes tiesas arhīvā nododamas pieteikumam pievienoto dokumentu kopijas, bet pieteikumam pievienotie dokumentu oriģināli nosūtāmi Pieteikuma iesniedzējam.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 186/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova